

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

k vyhlášce o podrobnostech nakládání s odpady z vozidel s ukončenou životností, vybraných vozidel s ukončenou životností, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování vozidel s ukončenou životností a o informačním systému pro vedení informací o vozidlech s ukončenou životností (o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností)

Ministerstvo životního prostředí

2020

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
<p>Název návrhu: Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady z vozidel s ukončenou životností, vybraných vozidel s ukončenou životností, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování vozidel s ukončenou životností a o informačním systému pro vedení informací o vozidlech s ukončenou životností (o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností)</p>	
<p>Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo životního prostředí</p>	<p>Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozvedte 1. 1. 2021</p>
<p>Implementace práva EU: NE</p> <p>- uveďte termín stanovený pro implementaci: -</p> <p>- uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: NE</p>	
2. Cíl návrhu vyhlášky	
<p>Cílem je blíže specifikovat dokumenty prokazující opravitelnost a funkčnost vozidla nebo jeho částí a stanovit kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě, aby nedocházelo k nelegálním dovozům a vývozům vozidel s ukončenou životností, kdy při jejich dalším nakládání a demontáži mimo zařízení k tomu určená (a oprávněná) dochází k ohrožování životního prostředí vzhledem k riziku nedodržování předepsaných standardů.</p>	
3. Agregované dopady návrhu vyhlášky	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: ANO	
<p>V souvislosti se změnou formátu potvrzení o převzetí vozidla s ukončenou životností do zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností dojde k jednorázovému navýšení nákladů MŽP (CENIA) o 11 700 Kč na úpravu MA ISOH, zajišťovaného prostřednictvím externí IT firmy.</p>	
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: NE	
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: ANO	
<p>Osobám přepravujícím použítá vozidla vznikne náklad na provedení technické zkoušky. Celkové náklady na technickou zkoušku a následné vystavení dokladu se odhadují na 1500 – 3000 Kč za 1 vozidlo.</p>	
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): NE	

3.5 Sociální dopady: NE
3.6 Dopady na spotřebitele: NE
3.7 Dopady na životní prostředí: ANO
Stanovení náležitostí dokumentů prokazující opravitelnost a funkčnost vozidla nebo jeho částí a kritérií pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě, má pozitivní dopad na životní prostředí, neboť se tím výrazně sníží riziko nelegální přeshraniční přepravy vozidel s ukončenou životností a následného nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady, kde vzhledem k nedodržování předepsaných standardů může docházet k únikům nebezpečných látek do životního prostředí.
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: NE
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: NE
3.10 Korupční rizika: NE
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: NE

1 Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady z vozidel s ukončenou životností, vybraných vozidel s ukončenou životností, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování vozidel s ukončenou životností a o informačním systému pro vedení informací o vozidlech s ukončenou životností (o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností)

1.2 Definice problému

Zákon o výrobcích s ukončenou životností řeší problematiku přeshraniční přepravy použitých vozidel a jejich částí, kde je stanovena nutnost ověřování způsobilosti (technická prohlídka) použitého vozidla nebo funkčnosti přepravované části vozidla a případná povinnost prokazovat opravitelnost vozidla.

Regulace má za cíl eliminovat přeshraniční přepravu vozidel s ukončenou životností za účelem nelegální demontáže osobami, které k takové činnosti nemají oprávnění, a vyjasnit požadavky na dokumenty k přepravovaným použitým vozidlům, neboť dosud takové požadavky stanoveny nebyly a v praxi se Celní správa a ČIŽP setkávají s nelegální přepravou vozidel s ukončenou životností, přičemž neexistují účinné právní nástroje, kterými lze průkazně určit, zda se jedná o použitá vozidla či vozidla s ukončenou životností.

Vozidla s ukončenou životností (nefunkční vozidla) a jejich části jsou takto nejčastěji nelegálně vyvážena z ČR či dovážena do ČR z jiných států, přičemž zde se stávají předmětem nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady. Dále dochází k nelegální přepravě vozidel s ukončenou životností z Evropy do rozvojových zemí, kde je s nimi nakládáno způsoby nevyhovujícími evropským standardům ochrany životního prostředí, a také je ohrožována bezpečnost silničního provozu.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

V současnosti problematiku autovraků upravuje vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků (o podrobnostech nakládání s autovraky), jež byla vydána na základě zmocnění zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Nyní je v poslanecké sněmovně projednáván nový zákon o výrobcích s ukončenou životností, který nahrazuje zákon o odpadech (v oblasti týkající výrobků s ukončenou životností), a který v ustanovení § 112 odst. 7 předpokládá vydání vyhlášky, kterou budou (kromě jiného) upraveny náležitosti dokladu o opravitelnosti vozidla a o funkčnosti částí vozidla a kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla.

Držitel je při přeshraniční přepravě použitých vozidel a jejich částí povinen prokázat na požádání kontrolním orgánům, že přepravované vozidlo či části vozidla nejsou odpadem. K tomu slouží především předepsané dokumenty, které musí být při přepravě k dispozici orgánům Celní správy České republiky a ČIŽP. Jedná se o technický průkaz s vyznačenou

platnou technickou prohlídkou, kopii daňového dokladu podle zákona o dani z přidané hodnoty, doklad nebo prohlášení oprávněného držitele, že vozidlo nebo jeho část nejsou odpadem (nepoužije se, pokud vozidlo nebo jeho část převážejí osoby na základě zákona nebo správního rozhodnutí), kopii dokladu nebo smlouvy (typicky kupní) prokazující způsob nabytí použitých vozidel nebo jejich částí a dokumenty prokazující způsobilost přepravovaného použitého vozidla k provozu na pozemních komunikacích nebo funkčnost přepravované části vozidla.

Dalším požadavkem, který navrhovaná právní úprava klade na přeshraniční přepravu použitých vozidel a jejich částí, je zajištění a uspořádání nákladu tak, aby nedošlo ke znehodnocení přepravovaného zboží nebo aby nedošlo k únikům nebezpečných látek.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

- Osoby, které přeshraničně přepravují vozidla s ukončenou životností nebo jejich části

1.5 Popis cílového stavu

Návrh vyhlášky má za cíl stanovit náležitosti dokladu o opravitelnosti vozidla a o funkčnosti částí vozidla a stanovit kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě, aby nedocházelo k nelegálním dovozům a vývozům vozidel s ukončenou životností, kdy při jejich dalším nakládání a demontáži mimo zařízení k tomu určená (a oprávněná) dochází k ohrožování životního prostředí vzhledem k riziku nedodržování předepsaných standardů.

1.6 Zhodnocení rizika

V případě, že nebude vydán právní předpis, který upravuje náležitosti dokladu o opravitelnosti vozidla a o funkčnosti částí vozidla a kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě hrozí i nadále riziko, že budou použita vozidla a jejich části nelegálně vyváženy z Evropy do rozvojových zemí, kde je s nimi nakládáno způsoby nevyhovujícími evropským standardům ochrany životního prostředí, a také je ohrožována bezpečnost silničního provozu. Riziko pro životní prostředí představují i nefunkční vozidla dovezená z jiných států do ČR, kdy se zde stávají předmětem nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady.

2 Návrh variant řešení

2.1 Varianta 0

Zachování současné právní úpravy v rámci vyhlášky č. 352/2008 Sb., kde nejsou řešeny náležitosti dokladů při přeshraniční přepravě autovraků.

2.2 Varianta 1

Nová vyhláška, která stanoví náležitosti dokladu o opravitelnosti vozidla a o funkčnosti částí vozidla a kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla.

3 Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Varianta 0, tedy zachování současné právní úpravy by vedlo pouze k přetrvávání rizik ohledně současných problémů při přeshraniční přepravě. Nefunkční vozidla dovezená z jiných států do ČR se stávají předmětem nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady, což vzhledem k nedodržování předepsaných standardů představuje riziko znečištění životního prostředí, neboť může dojít k únikům nebezpečných látek. V případě větších úniků by odstraňování následků ekologických škod na životním prostředí mohlo mít dopad i na státní rozpočet.

Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR

Nejsou identifikovány.

Dopady na podnikatelské prostředí

Současná právní úprava umožňuje přeshraniční přepravu použitých vozidel a jejich částí, které sice nejsou přepravovány jako odpad, ale ve skutečnosti jím jsou. Může tedy docházet k nelegálním dovozům a vývozům autovraků.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Nejsou identifikovány.

Sociální dopady

Nejsou identifikovány.

Dopady na spotřebitele

Nejsou identifikovány.

Dopady na životní prostředí

V případě, že nebude regulována přeshraniční přeprava vozidel, a nebudou tedy blíže specifikovány náležitosti dokladu o opravitelnosti vozidla, funkčnosti částí vozidla a kritéria pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě, hrozí riziko, že budou vozidla s ukončenou životností a jejich části nelegálně vyváženy z Evropy do rozvojových zemí, kde je s nimi nakládáno způsoby nevyhovujícími evropským standardům ochrany životního prostředí. Podobně i vozidla s ukončenou životností dovezená z jiných států do ČR se stávají předmětem nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady, což

vzhledem k nedodržování předepsaných standardů představuje také riziko znečištění životního prostředí, neboť může dojít k únikům nebezpečných látek.

Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů

Nejsou identifikovány.

Dopady na výkon státní statistické služby

Nejsou identifikovány.

Korupční rizika

Nejsou identifikovány.

Dopady na bezpečnost nebo obranu státu

Nejsou identifikovány.

b) Varianta 1

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Varianta 1 snižuje riziko nelegálního nakládání a demontáží nefunkčních vozidel dovezených z jiných států do ČR, kdy při nedodržování předepsaných standardů může docházet k únikům nebezpečných látek. Odstraňování následků ekologických škod na životním prostředí může mít dopad i na státní rozpočet. Varianta 1 toto riziko výrazně snižuje.

V souvislosti se změnou formátu potvrzení o převzetí vozidla s ukončenou životností do zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností dojde k jednorázovému navýšení nákladů MŽP (CENIA) na úpravu MA ISOH, zajišťovaného prostřednictvím externí IT firmy. Úpravou formulářů pro ohlašování dat prostřednictvím MA ISOH dojde k jednorázovému navýšení administrativní zátěže na straně dodavatele o cca 2 člověkodny, což s sebou nese náklady ve výši 11 700 Kč¹.

Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR

Nejsou identifikovány.

Dopady na podnikatelské prostředí

¹ Výpočet administrativní zátěže vychází z průměrné hodinové sazby pro podnikatelský sektor, která vychází z průměrné mzdy roku 2020 (ČSÚ) pro sektor J – Informační a komunikační činnosti, s připočítáním 35 % odvodů na zdravotní a sociální pojištění a 43 % režijních nákladů, což činí 730 Kč/hod.

V případě přeshraniční přepravy vozidel s ukončenou životností budou muset osoby převážející tato vozidla předložit doklad o opravitelnosti vozidla a v případě přeshraniční přepravy částí vozidel předložit doklad o funkčnosti části vozidla s potvrzením o provedené technické zkoušce. Doklad o provedení technické zkoušky může vystavit pouze osoba, která je oprávněna k podnikání v oboru opravy motorových vozidel (autoservisy), osoba oprávněná vykonávat znaleckou činnost, samostatný likvidátor pojistných událostí nebo osoba s odpovídající kvalifikací v zemi, ze které je vozidlo do České republiky dováženo.

Osoby, které budou vyvážet či dovážet použitá vozidla či jejich části, budou mít tedy nově povinnost prokázat, že pokud není přepravované vozidlo plně funkční (to je prokázáno dokladem vystaveným stanicí technické kontroly nebo osobou s obdobnou činností v zemi odeslání dle § 112 odst. 3 zákona o výrobcích s ukončenou životností), vyžaduje pouze drobné opravy, jejichž náklady nepřesahují současnou hodnotu vozidla. Pokud jsou přepravovány samostatné části (díly) vozidla, je nutné prokázat, že se jedná o funkční části (díly), které mohou být bez dalšího opětovně použity.

Osobám přepravujícím použitá vozidla tedy vznikne náklad na provedení technické zkoušky a následné vystavení dokladu. Očekává se, že vzhledem k charakteru technické zkoušky, se budou tyto náklady pohybovat v obdobné relaci jako náklady na provedení technické kontroly STK, které se pohybují v rozpětí cca 1 – 2 000 Kč navýšené o náklady na vystavení dokladu (odhadované náklady cca 500 - 1 000 Kč). Celkové náklady se tedy budou pohybovat okolo 1500 – 3000 Kč/vozidlo. Jedná se tedy o poměrně zanedbatelné náklady v porovnání s tržními cenami ojetých vozidel. Tyto náklady navíc mohou eliminovat přepravu použitých vozidel, která neplní žádnou emisní normu EURO, neboť cena těchto vozidel je poměrně nízká, protože se jedná vozidla staršího data výroby (cca rok 1995 a dřívější).

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Nejsou identifikovány.

Sociální dopady

Nejsou identifikovány.

Dopady na spotřebitele

Nejsou identifikovány.

Dopady na životní prostředí

Stanovení náležitostí dokladu o opravitelnosti vozidla, funkčnosti částí vozidla a kritérií pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě, bude mít pozitivní dopad na životní prostředí, neboť se tím výrazně sníží riziko nelegální přeshraniční přepravy vozidel s ukončenou životností a následného nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady, kde vzhledem k nedodržování předepsaných standardů může docházet k únikům nebezpečných látek do životního prostředí.

Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů

Nejsou identifikovány.

Dopady na výkon státní statistické služby

Nejsou identifikovány.

Korupční rizika

Nejsou identifikovány.

Dopady na bezpečnost nebo obranu státu

Nejsou identifikovány.

3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 1: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	-	-	Riziko hrazení nákladů za ekologické škody při úniku nebezpečných látek z nelegálních montáží vozidel s ukončenou životností do ŽP	*
	Podnikatelské prostředí			
	-	-	Vyšší riziko nelegálních dovozů a vývozů vozidel s ukončenou životností	***
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	-	-	-	-
	Sociální dopady			
	-	-	-	-
	Životní prostředí			
	-	-	Vyšší riziko úniku nebezpečných látek z nelegálních montáží vozidel s ukončenou životností	***

			životností do ŽP	
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	-	-	CENIA – úprava MA ISOH	11 700 Kč
	Podnikatelské prostředí			
	Snížení rizika nelegálních dovozů a vývozu vozidel s ukončenou životností	***	Zvýšení nákladů pro osoby přepravující vozidla z či do ČR	cca 1500-3000 Kč/vozidlo
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	-	-	-	-
	Sociální dopady			
	-	-	-	-
	Životní prostředí			
	Snížení rizika úniku nebezpečných látek z nelegálních montáží vozidel s ukončenou životností do ŽP	***	-	-

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

U některých identifikovaných dopadů není možné kvantifikovat jejich konkrétní výši z důvodu nedostupnosti relevantních dat anebo nemožnosti odhadnout a vyčíslit budoucí chování dotčených subjektů. V takové situaci Závěrečná zpráva RIA tyto dopady vyhodnocuje kvalitativně formou slovního popisu a odstupňování předpokládané a konzultované míry dopadu pomocí ordinální škály, která je pouze zjednodušeným souhrnem celého hodnocení dopadů regulace RIA. Symboly označují předpokládanou míru dopadu navrhované změny, která byla v procesu konzultací vyhodnocena v míře od velmi nízkého očekávaného dopadu (*) po velmi vysoký (*****).

4 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1
2. Varianta 0

Na základě zhodnocení přínosů a nákladů obou variant doporučujeme přijmout variantu 1 s ohledem na to, že stanovením náležitostí dokladu o opravitelnosti vozidla, funkčnosti částí vozidla a kritérií pro posouzení opravitelnosti vozidla při přeshraniční přepravě se výrazně sníží riziko nelegální přeshraniční přepravy vozidel s ukončenou životností a následného nakládání a demontáží mimo zařízení oprávněná nakládat s odpady.

5 Implementace doporučené varianty a vynuování

Orgánem odpovědným za implementaci navrhované právní úpravy v oblasti vozidel s ukončenou životností je Ministerstvo životního prostředí jako věcně příslušný ústřední orgán státní správy. Vzhledem ke skutečnosti, že návrh vyhlášky pouze blíže specifikuje

povinnosti stanovené zákonem, nepředpokládají se z hlediska praktické aplikace zásadní problémy. Kontrolními orgány, které dohlíží nad dodržováním povinností vyplývajících ze zákona o výrobcích s ukončenou životností, který je v oblasti vozidel s ukončenou životností blíže specifikován touto vyhláškou, jsou orgány Celní správy České republiky a Česká inspekce životního prostředí.

6 Přezkum účinnosti regulace

Cílem navržené úpravy je blíže specifikovat dokumenty prokazující opravitelnost a funkčnost vozidla nebo jeho částí při přeshraniční přepravě. Toto zpřesnění by mělo mj. omezit případy nelegálních dovozů a vývozů autovraků. V rámci přezkumu proto bude sledován počet zachycených případů nelegální přeshraniční přepravy autovraků. Tento přezkum by měl být proveden v patém roce po nabytí účinnosti předpisu.

7 Konzultace a zdroje dat

Doklad o opravitelnosti vozidla a doklad o funkčnosti části vozidla byly schváleny Celní správou České republiky.

Problematikou přeshraniční přepravy použitých vozidel se zabývá § 112 zákona o výrobcích s ukončenou životností, toto ustanovení bylo tedy konzultováno se zainteresovanými subjekty v rámci přípravy daného ustanovení zákona a následného připomínkového řízení.

8 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Eva Dvořáková, Ph.D.

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: eva.dvorakova@mzp.cz

tel: +420 267 122 902

Ing. Petra Choutková

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: petra.choutkova@mzp.cz

tel: +420 267 122 397